

Finansrapport per 2026-08-31

Ärendebeskrivning

Finansrapport per 2026-08-31 för Tranås kommunkoncern har upprättats av ekonomienheten på kommunledningsförvaltningen.

Enligt kommunens finanspolicy ska en finansrapport lämnas till kommunstyrelsen i samband med delårsrapport (31 augusti) och årsbokslut (31 december).

Enligt finanspolicy ska finansrapporten ange:

- Aktuell likviditet
- Utrymme och nyttjad checkräkningskredit
- Placeringar
- Skulder och amortering
- Ränte- och kapitalbindning
- Fast/rörlig ränta (derivat)
- Prognos räntekostnader
- Motparter
- Borgensåtagande
- Derivat, kapital- och räntebindning

Checkräkningskredit, likviditet och placeringar

Koncerngemensam *checkräkningskredit* nyttjas på koncernkontot till en kostnadsränta som ska jämföras med räntan vid upptagning av långfristig skuld. Per sista augusti var limiten på koncernkontot oförändrad, 250 mkr. Limiten fördelas internt mellan kommunen och bolagen efter behov. Totalt nyttjades per sista augusti 142 mkr av de 250 mkr i limit.

Kommunkoncernens sammanlagda *likviditet* per 2026-08-31 är negativ -141,8 mkr. Tranås kommun hade en positiv likviditet på 5,0 mkr medan Stadshuskoncernen hade en negativ likviditet på -146,8 mkr. I Stadshuskoncernen har alla bolagen nyttjat checkkrediten under hela 2026. Vid ingången av 2026 var kommunens likviditet positiv, 35 mkr,

men checkkrediten har tidvis behövts nyttjats från juli månad. Kommunens prognos är att checkkrediten sannolikt kommer att nyttjas vid årsskiftet trots planerad upplåning för taxekollektivet under hösten. Höga investeringsnivåer i kombination med prognostiserat negativt resultat är förklaringen till den försämrade likviditeten.

Kommunens *placerade medel* är placerade i så kallade räntefonder som anses vara en mycket säker placering. Valet av placeringar följer riktlinjerna som är beslutade i finanspolicyn. Tillgodohavandet avseende kommunens placerade medel uppgick per sista augusti till nominellt 314,5 mkr. För kommunens placeringar finns per sista augusti en orealiserad vinst på 16 mkr vilket betyder att placeringarna fortsatt att utvecklas positivt hittills under 2026.

År 2026 uppgår Tranås kommuns investeringsbudget till 144 mkr. Utfallet per 2026-08-31 är 64 mkr vilket är 9 mkr lägre än samma tidpunkt förra året. I tabellen nedan framgår prognostiserat investeringsutfall och självfinansieringsgrad för året samt verkligt utfall för åren 2024–2025. Att självfinansieringsgraden sjunkit beror på höga investeringsutgifter i kombination med låga resultatnivåer.

Investeringar Tranås kommun, mkr	Prognos 2026	2025	2024
Totalt utfall investeringar (budget)	149 (144)	162 (186)	115 (135)
Varav skattefinansierade investeringar (budget)	87 (84)	68 (71)	65 (85)
Varav taxefinansierade investeringar (budget)	61 (60)	94 (115)	50 (50)
Självfinansieringsgrad totala investeringar	32 %	48 %	51 %
Självfinansieringsgrad skattefinansierade investeringar	39 %	71 %	73 %

Extern låneskuld

Taxekollektivet inom Tranås kommun har 330 mkr i *extern låneskuld*. Lånen är upptagna för att finansiera taxekollektivets investeringar. Per 2026-08-31 har VA-kollektivet 307,5 mkr i låneskuld och avfallskollektivet 22,5 mkr i låneskuld. VA-investeringar ses som en säker investering att lånefinansiera då VA-verksamheten bedrivs utifrån en självkostnadsprincip och ska finansieras helt genom uttag av taxa/avgift. Kommunen har fått portfölj beviljad hos Kommuninvest för gröna lån¹, som uppgår till 335 mkr. Under hösten planeras för ytterligare upplåning för VA-kollektivets investeringar.

Kommunkoncernen har, utöver nyttjande av checkkredit, per 2026-08-31 en extern total låneskuld på 2 625 mkr, se tabell på nästa sida. Under 2025 ökade totala skulden främst på grund av taxekollektivets upplåning. Hittills under 2026 har låneskulden minskat jämfört med årsskiftet. AB Tranås bostäders har hittills nyupplånat 32 mkr men kommer låna ytterligare under hösten. I Tranås Energi AB finns ingen planerad nyupplåning under 2026. Nyttjande

¹ I Kommuninvests gröna lån, för att finansiera hållbara investeringar, kommer pengarna från placerare som vill att deras förvaldade medel ska göra skillnad för miljö och klimat.

av checkkrediten har minskat jämfört med årsskiftet där förbättrad likviditet hos Tranås Energi AB är främsta förklaringen.

Belopp mkr Tranås kommunkoncern	Låneskuld 2023-12-31	Låneskuld 2024-12-31	Låneskuld 2025-12-31	Låneskuld 2026-08-31	Nyttjad checkkredit 2026-08-31	Beviljad borgensram
Tranås Stadshus AB	331,6	319,4	310,6	306,2	43,3	400
AB Tranås bostäder	1 220,4	1 468,3	1 414,0	1 420,8	92,6	2 000
Tranås Energi AB	486,3	541,5	577,9	568,2	11,7	600
Taxekollektivet VA	0	0	307,5	307,5	-	-
Taxekollektivet avfall	0	0	22,5	22,5	-	-
Summa	2 038,3	2 329,2	2 632,5	2 625,2	147,5	3 000,0

Om kommunkoncernens nyttjande av checkkredit inkluderas, ökar den totala låneskulden per 2026-08-31 till 2 773 mkr, vilket är en minskning med 37 mkr sedan årsskiftet.

I Tranås Stadshus AB:s låneskuld ingår en skuld på 136 mkr till Nordiska Investeringsbanken som motsvaras av en fordran på SE-banken. Denna skuld och fordran ingår i en lånekonstellation där Tranås Energi AB har en leasingskuld. Under hösten 2021 påbörjade SE-banken amortering av sin skuld till Tranås Stadshus AB, som i sin tur amorterar motsvarande belopp på låneskulden. Amorteringarna är klara i december år 2034.

Kommunkoncernens låneskuld till kreditinstitut per invånare är 142 357 kr. Om hänsyn tas till Tranås Stadshus fordran på SE-banken sjunker kommunkoncernens låneskuld per invånare minskar med 7 370 kr, till 134 987 kr per invånare. Detta har påpekats till långgivaren Kommuninvest som tar hänsyn till detta vid långgivning.

Enligt statistik från Kolada (N03055) var rikets genomsnittliga långfristiga skuld per invånare år 2025 för kommunkoncerner, 83 434 kr. Utfallet för Tranås kommunkoncern var år 2025, 151 441 kr per invånare.

Ränte- och kapitalbindningstid

För kommuner och regioner är Kommuninvest oftast valet vad gäller finansieringslösningar. I andra kvartalets rapport 2026 om kommunsektorns skuldförvaltning ser Kommuninvest att kommunsektorn fortsätter att låna med kort bindningstid, cirka 26 procent av kommunsektorns samlade låneskuld förfaller inom tolv månader och bara åtta procent har lägre löptid än fem år. Den genomsnittliga kapitalbindningen i svensk kommunsektor under andra kvartalet är, 2,68 år. Det innebär att investeringar finansieras med upplåning som förnyas ett flertal gånger under investeringens ekonomiska livslängd. Genomsnittsräntan för Kommuninvests nya affärer under andra kvartalet var 2,6 procent. Av nya lån tecknas 25 procent på kortare löptid än ett år och 23 procent på längre löptider än fem år.

I finanspolicyns finns antagna gränsvärden för att begränsa finansieringsrisken vid extern lånefinansiering. Syftet med gränsvärdena är att låneportföljen ska spridas över tid och ett jämnt förfall eftersträvas. I efterföljande tabell finns nyckeltal med gränsvärden angivna samt kommunkoncernens utfall per 2026-08-31.

Nyckeltal enligt finanspolicyn	2026-08-31	Gränsvärde	Kommentar
Genomsnittlig kapitalbindningstid	2,0 år	Mellan 2–5 år	Utfall inom gränsvärdet
Max 15 år i kapitalbindning	6,4 år	Max 15 år	Utfall inom gränsvärdet
Andel kapitalförfall inom 12 månader	28,9%	Max 35%	Utfall inom gränsvärdet
Genomsnittlig räntebindningstid	2,1 år	Mellan 2–5 år	Utfall inom gränsvärdet
Andel ränteförfall inom 12 månader	24,7%	Max 40%	Utfall inom gränsvärdet

Alla utfall per sista augusti är inom finanspolicyns gränsvärden.

Belopp mkr Tranås kommunkoncern	Prognos 2026	2025	2024	2023
Räntekostnader lån, netto	65,0	58,7	46,4	37,4
Amortering av lån*	65,3	142,2	53,2	31,3

*Amortering av leasingskuld, Tranås Energi AB, ej inkluderad.

Tabellen ovan visar utvecklingen av kommunkoncernens räntekostnader och amortering åren 2023–2025 samt prognos för 2026. För långfristiga skulder hos Kommuninvest uppgår den genomsnittliga räntan för kommunkoncernen hittills under 2026 till 2,66 procent. De ökade räntekostnaderna förklaras av att låneskulden och snitträntan ökat årligen. Amorteringen prognostiseras bli lägre 2026 än 2025, då AB Tranås bostäder under 2025 nyttjade checkkrediten i stället för att teckna om vissa lån som förföll. I taxekollektivets nyupplåning i höst är amortering inkluderad.

Borgensåtagande

Kommunal borgen lämnas normalt endast till helägda kommunala bolag.

Under 2026 är kommunens *borgensåtagande* oförändrat. Borgensåtagande till privatpersoner vid bostadsbebyggelse har sedan flera år upphört. Totalt har kommunen ett borgensåtagande till andra än helägda kommunala bolag på 0,7 mkr, se tabell nedan.

Borgensförbindelser, tkr	2026-08-31	2025-12-31	
Föreningar			
Tranås Ridklubb	150	150	Rörelsekredit Swedbank
Tranås Ridklubb (hypotek)*	577	605	Amortering 30 år
Totalt föreningar	727	755	

*Angående borgensförbindelse för Tranås Ridklubb:

År 2011 inkom Tranås Ridklubb med ansökan om kommunal borgen. Ansökan har sin grund i att Tranås kommun erbjöd Tranås Ridklubb att köpa den förhyrda anläggningen i Hjälmaryd där verksamheten bedrivs. Erbjudandet från Tranås kommun grundar sig på kommunfullmäktiges beslut 2008-02-25 § 49 om avyttrande av fastigheter.